

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/77

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 3. listopada 2024.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog odluke o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 54. stavka 2. Zakona o obrani ("Narodne novine", br. 73/13, 75/15, 27/16 110/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18, 70/19 i 155/23) podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 3. listopada 2024. godine.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Branka Hrga i Dragu Matanovića.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-06/21
URBROJ: 50301-29/23-24-1

Zagreb, 3. listopada 2024.

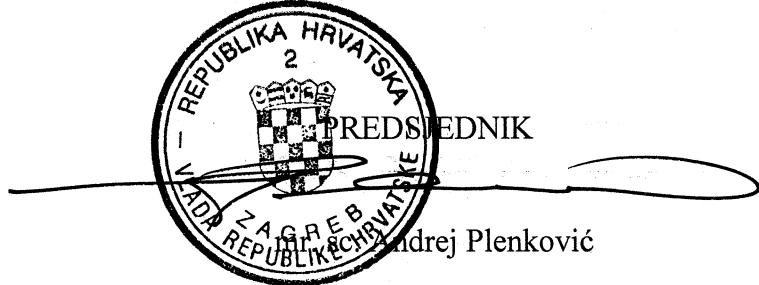
PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog odluke o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19. i 155/23.) i članka 172. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog odluke o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Branka Hrga i Dragu Matanovića.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE
HRVATSKE U SKLOPU AKTIVNOSTI NATO
PREĐNIH KOPNENIH SNAGA**

Zagreb, listopad 2024.

PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U SKLOPU AKTIVNOSTI NATO PREDNJIH KOPNENIH SNAGA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Na temelju članka 7. stavka 5. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pokreće se postupak za donošenje Odluke o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga u Republici Poljskoj, Republici Litvi, Mađarskoj i Republici Bugarskoj (u dalnjem tekstu: Odluka).

II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA

Zbog ruske okupacije dijela teritorija Ukrajine 2014. godine i sveobuhvatne invazije Rusije na Ukrajinu 2022. godine, okružje NATO-a nesigurnije je nego ikada u posljednja tri desetljeća. Strateški koncept NATO-a usvojen na samitu u Madridu 2022. godine istaknuo je kako euroatlantskim područjem ne vlada mir i kako ne možemo odbaciti mogućnost napada na suverenitet i teritorijalni integritet saveznica.

Članice NATO-a su nakon samita u Walesu 2014. godine započele s implementacijom odluka kojima je pokrenut sveobuhvatan proces osnaživanja kolektivne obrane radi stvaranja novih i jačanja postojećih operativnih sposobnosti NATO-a. Taj proces uključivao je značajne promjene u NATO postavu snaga te je ujedno potaknuo dugoročnu transformaciju NATO-a kroz vojne, političke i organizacijske komponente Saveza.

Dodatno, na NATO samitu u Varšavi 2016. godine zbog ugroza za koje je procijenjeno da imaju dugoročna obilježja, države članice Saveza odlučile su djelovati u dva glavna smjera. Prvi smjer bio je dodatno jačanje kolektivnog odvraćanja i obrane uspostavom multinacionalnih borbenih skupina NATO-a pod nazivom aktivnosti ojačane prednje prisutnosti (*enhanced Forward Presence – eFP*) na teritoriju država članica NATO-a na sjeveroistoku Europe – Republike Poljske, Republike Litve, Republike Latvije i Republike Estonije. Drugi smjer djelovanja odnosio se na projiciranje stabilnosti izvan granica NATO-a izgradnjom institucionalne i sigurnosne arhitekture partnerskih država Saveza.

Na sastanku NATO ministara obrane u veljači 2022. u Bruxellesu utvrđeno je da se sigurnosna situacija na istoku Europe dodatno pogoršala. Tada su NATO članice, uključujući i Republiku Hrvatsku, jednoglasno izrazile punu podršku nastavku diplomatskih napora u nastojanjima mirnog i nenasilnog razrješenja sigurnosne situacije, kao i pravu svake države da sama odlučuje o svojim sigurnosnim aranžmanima. Isto tako jednoglasno je izražen stav da je NATO spremam obraniti sve svoje države članice od bilo kakve prijetnje. Stoga su ministri obrane predložili daljnje jačanje savezničkog postava odvraćanja i obrane kako bi se osiguralo provođenje kolektivne obrane euroatlantskog područja.

Najvidljiviji rezultat odluke bilo je uspostavljanje dodatnih NATO-ovih multinacionalnih borbenih skupina u središnjoj i jugoistočnoj Europi odnosno u Mađarskoj, Slovačkoj Republici, Rumunjskoj i Republici Bugarskoj pod nazivom aktivnosti ojačane budnosti (*enhanced Vigilance Activities – eVA*), koje je NATO formalno uspostavio odlukom na izvanrednom NATO samitu u Bruxellesu u ožujku 2022.

Osim povećanja broja multinacionalnih borbenih skupina NATO-a s četiri na osam te po potrebi njihovo povećanje na razine brigada, NATO je nakon ruske agresije na Ukrajinu u veljači 2022. aktivirao i svoje planove obrane i pokrenuo daljnje jačanje postava odvraćanja i obrane. Navedeno omogućuje dodatni razmještaj kopnenih i zračnih snaga na teritoriju država članica na istoku Saveza te pomorskih snaga diljem cijelog teritorija država članica Saveza. Pokretanje planova obrane ujedno je prvi put u povijesti Saveza omogućilo raspoređivanje NATO-ovih snaga brzog odgovora (*NATO Response Force*) radi ojačavanja postava odvraćanja i obrane.

Nakon aktivacije planova obrane, 40 000 pripadnika oružanih snaga država članica Saveza, uz zračne i pomorske snage, stavljen je pod zapovjedništvo NATO-a. Ove snage, uz snage u osam multinacionalnih borbenih skupina NATO-a na teritoriju Estonije pod vodstvom Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, na teritoriju Republike Latvije pod vodstvom Kanade, na teritoriju Republike Litve pod vodstvom Savezne Republike Njemačke, na teritoriju Republike Poljske pod vodstvom Sjedinjenih Američkih Država, na teritoriju Slovačke Republike pod vodstvom Kraljevine Španjolske, na teritoriju Mađarske pod vodstvom Mađarske, na teritoriju Rumunjske pod vodstvom Francuske Republike i na teritoriju Republike Bugarske pod vodstvom Talijanske Republike čine okosnicu savezničkog postava odvraćanja i obrane.

III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE

Na NATO samitu u Madridu u lipnju 2022. šefovi država i vlada članica Saveza dogovorili su se o potrebi temeljitog zaokreta u pogledu jasnog iskaza ojačanog postava odvraćanja i obrane kako bi se nedvosmisleno pokazala spremnost obrane teritorija država članica Saveza. S tim u vezi nadograđeni su postojeći planovi obrane Saveza te je više snaga stavljen na povišen stupanj spremnosti kako bi bile u mogućnosti u što kraćem roku obraniti najugroženije saveznice. Osim toga, na madridskom samitu dogovoren je da će se postupno na teritorij istočnih država članica Saveza prepozicionirati još veći broj savezničkih snaga, zaliha streljiva i ostale opreme te je usvojen i novi NATO-ov Strateški koncept u kojemu je Ruska Federacija definirana kao najznačajnija izravna prijetnja za savezničku sigurnost u euroatlantskom području. Cjeloviti prihvaćeni set novih mjera, koje su od tada u različitim stupnjevima implementacije, najveći je preobražaj kolektivne obrane i odvraćanja Saveza od doba hladnog rata.

Republika Hrvatska 2022. godine podržala je stvaranje novih multinacionalnih borbenih skupina NATO-a u okviru aktivnosti ojačane budnosti NATO-a, uz postojeće multinacionalne borbene skupine u okviru aktivnosti ojačane prednje prisutnosti NATO-a, koje je podržala još 2016. godine.

Oružane snage Republike Hrvatske sudjeluju u aktivnostima ojačane prednje prisutnosti NATO-a pod vodstvom Sjedinjenih Američkih Država, u Republici Poljskoj i pod vodstvom Savezne Republike Njemačke, u Republici Litvi od 2017. godine.

Oružane snage Republike Hrvatske sudjeluju u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a pod vodstvom Mađarske, u Mađarskoj od 2022. godine i pod vodstvom Talijanske Republike, u Republici Bugarskoj od 2024. godine.

Oružane snage Republike Hrvatske sudjelovanjem u ovim aktivnostima NATO-a dodatno razvijaju svoje sposobnosti, povećavaju razinu interoperabilnosti sa snagama drugih država članica te izravno pridonose jačanju odvraćanja i kolektivne obrane Sjevernoatlantskog saveza.

Republika Hrvatska tako potvrđuje svoju predanost u implementaciji savezničkih odluka te nastavlja graditi međunarodnu vjerodostojnost te politički i vojni kredibilitet u okviru Saveza. Angažiranost pripadnika u ovim aktivnostima omogućuje Oružanim snagama Republike Hrvatske prilagođavanje strukturi upućenih snaga ponajprije radi razvoja vlastitih sposobnosti, ali i potreba saveznika u procesu ukupne prilagodbe multinacionalnih borbenih skupina NATO-a koja će se provesti u idućem razdoblju.

Od 2024. godine za snage u multinacionalnim borbenim skupinama na istoku Saveza uveden je ujednačen naziv – *NATO Forward Land Forces* odnosno NATO prednje kopnene snage.

Predlaže se sudjelovanje Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, pod vodstvom Sjedinjenih Američkih Država, s mogućnošću upućivanja do 170 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske s borbenim oklopnim vozilima koji mogu biti razmješteni u Republici Poljskoj u 2025. i 2026. godini, uz mogućnost rotacije.

Predlaže se sudjelovanje Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, pod vodstvom Savezne Republike Njemačke, s mogućnošću upućivanja do 120 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske koji mogu biti razmješteni u Republici Litvi u 2025. i 2026. godini, uključujući haubičku bitnicu, uz mogućnost rotacije.

Predlaže se sudjelovanje Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, pod vodstvom Mađarske, s mogućnošću upućivanja do 220 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske koji mogu biti razmješteni u Mađarskoj u 2025. i 2026. godini, uz mogućnost rotacije. Povećanje broja pripadnika predlaže se kako bi se omogućilo povremeno slanje pješačke satnije u sastav borbene skupine radi uvježbavanja i integracije snaga.

Predlaže se sudjelovanje Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, pod vodstvom Talijanske Republike, s mogućnošću upućivanja do 10 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske koji mogu biti razmješteni u Republici Bugarskoj u 2025. i 2026. godini, uz mogućnost rotacije.

Navedeni prijedlog sudjelovanja Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga predstavlja kontinuitet dosadašnjeg doprinosa Republike Hrvatske savezničkim naporima jačanja odvraćanja i obrane, doprinosa sigurnosti na istočnom krilu NATO-a te suradnje unutar Saveza radi daljnog jačanja interoperabilnosti.

IV. POTREBNA FINANCIJSKA SREDSTVA

Potrebna sredstva za provedbu ove Odluke osigurana su na razdjelu Ministarstva obrane u Državnom proračunu za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu.

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19. i 155/23.), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatski sabor na sjednici _____ donio je

O D L U K U

O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U SKLOPU AKTIVNOSTI NATO PREDNJIH KOPNENIH SNAGA

I.

U sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, u okviru borbene skupine pod vodstvom Sjedinjenih Američkih Država, u Republiku Poljsku u 2025. i 2026. godini upućuje se do 170 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske s borbenim oklopnim vozilima, uz mogućnost rotacije.

U sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, u okviru borbene skupine pod vodstvom Savezne Republike Njemačke, u Republiku Litvu u 2025. i 2026. godini upućuje se do 120 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske uključujući haubičku bitnicu, uz mogućnost rotacije.

U sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, u okviru borbene skupine pod vodstvom Mađarske, u Mađarsku u 2025. i 2026. godini upućuje se do 220 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

U sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, u okviru borbene skupine pod vodstvom Talijanske Republike, u Republiku Bugarsku u 2025. i 2026. godini upućuje se do 10 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

II.

Izvješće o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u aktivnosti iz točke I. ove Odluke bit će dio Godišnjeg izvješća o obrani koje Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

KLASA:
Zagreb,

HRVATSKI SABOR

Predsjednik Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković

O B R A Z L O Ž E N J E

Točkom I. određuje se da Hrvatski sabor donosi Odluku o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga u Republici Poljskoj, Republici Litvi, Mađarskoj i Republici Bugarskoj. Pravni temelj za donošenje Odluke Hrvatskoga sabora je članak 7. stavak 5. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da Oružane snage Republike Hrvatske mogu prijeći njezine granice ili djelovati preko njezinih granica na temelju Odluke Hrvatskoga sabora, koju predlaže Vlada Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske. Zakon o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19. i 155/23.) u članku 54. stavku 2. na istovjetan način uređuje ovo područje. U sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, u okviru borbene skupine pod vodstvom Sjedinjenih Američkih Država, u Republiku Poljsku u 2025. i 2026. godini upućuje se do 170 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske s borbenim oklopnim vozilima, uz mogućnost rotacije. U sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, u okviru borbene skupine pod vodstvom Savezne Republike Njemačke, u Republiku Litvu u 2025. i 2026. godini upućuje se do 120 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske uključujući haubičku bitnicu, uz mogućnost rotacije. U sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, u okviru borbene skupine pod vodstvom Mađarske, u Mađarsku u 2025. i 2026. godini upućuje se do 220 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije. U sklopu aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, u okviru borbene skupine pod vodstvom Talijanske Republike, u Republiku Bugarsku u 2025. i 2026. godini upućuje se do 10 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

Točkom II. utvrđuje se da će izvješće o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u aktivnosti iz točke I. ove Odluke biti dio Godišnjeg izvješća o obrani koje Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru.

Točkom III. određuje se stupanje na snagu ove Odluke.

Republika Hrvatska
Predsjednik

Na temelju članka 7. stavka 5. i članka 100. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 05/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) te članka 54. stavka 2. Zakona o obrani ("Narodne novine" broj 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19. i 155/23.), donosim

O D L U K U

o davanju prethodne suglasnosti

I.

Ovom Odlukom dajem prethodnu suglasnost na Prijedlog odluke Vlade Republike Hrvatske o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u aktivnosti NATO prednjih kopnenih snaga, u tekstu koji je priložen dopisu ministra obrane KLASA: 804-07/24-01/1, URBROJ: 512-01-24-33 od 16. rujna 2024. godine.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 800-02/24-03/10
URBROJ: 71-03-01/2-24-02

Zagreb, 30. rujna 2024.

